

POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **Z.W.** i **M.B.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 31 października 2019 r.,
zażalenia pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego B.M.

na zarządzenie upoważnionej sędzi – zastępcy przewodniczącego V Wydziału
Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 1 lipca 2019 r., sygn. akt V
Ka (...) odmawiające przyjęcia wniosku pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego
B.M. o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z
dnia 21 czerwca 2019 r., sygn. akt V Ka (...),
na podstawie art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 3 k.p.k. i art. 437 § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę – w przedmiocie
dopuszczalności wniosku o sporządzenie i doręczenie
uzasadnienia wyroku – przekazać Sądowi Okręgowemu w Ł. do
ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ł., wyrokiem z dnia 21 czerwca 2019 r., sygn. akt V Ka (...) wydanym po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez oskarżonego M.B., obrońcę oskarżonego Z. W. i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego S.T., zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 8 marca 2018 r., sygn. akt V K (...) oraz orzekł o kosztach postępowania. Przewodniczącym składu orzekającego była sędzia Sądu Okręgowego K.P..

W ustawowym terminie pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego B.M. wystąpił o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego, co do winy i kary orzeczonej wobec wszystkich oskarżonych.

Zarządzeniem z dnia 1 lipca 2019 r., sygn. akt V Ka (...) upoważniona sędzia – zastępca przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Ł. SSO K.P. odmówiła przyjęcia wniosku pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego B.M. o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia tego wyroku wskazując, iż B.M. nie był stroną w sprawie na etapie postępowania odwoławczego.

Zarządzenie to zostało zaskarżone w ustawowym terminie przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego. Zarzucił on naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj. art. 422 § 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 56 § 2 k.p.k. w zw. z art. 53 i 54 § 1 k.p.k. polegające na bezzasadnej odmowie przyjęcia wniosku pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego B. M. o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 21 czerwca 2019 r. w wyniku błędnego przyjęcia, że jest on osobą nieuprawnioną, w sytuacji gdy B.M. jest stroną toczącego się postępowania karnego i działa w charakterze oskarżyciela posiłkowego, a w toku sprawy Sąd nigdy nie orzekł, iż nie może on brać udziału w postępowaniu. Skarżący podniósł również, że Sąd Okręgowy w Ł. w toku postępowania odwoławczego uznał B.M. za stronę postępowania – oskarżyciela posiłkowego, zawiadamiając go o terminach rozprawy.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przyjęcie wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 21 czerwca 2019 r. w sprawie V Ka (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zaskarżone zarządzenie ostać się nie może, albowiem jest dotknięte uchybieniem, którego stwierdzenie musi skutkować uchyleniem tego zarządzenia, bez badania wpływu tego uchybienia na treść wydanego zarządzenia (art. 439 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.).

Zgodnie z art. 40 § 3 k.p.k., sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia zaskarżonego w trybie kasacji, nie może orzekać „co do tej kasacji”. Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że zakaz ten nie jest ograniczony do oceny merytorycznej

zasadności kasacji, lecz odnosi się do wszystkich rozstrzygnięć, które dotyczą formalnych warunków jej dopuszczalności i których skutkiem może być niedopuszczenie do merytorycznego rozpoznania kasacji (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 października 2006 r. III KZ 60/06, OSNwSK 2006 Nr 1, poz. 1946; z dnia 21 czerwca 2007 r., III KZ 42/07, OSNwSK 2007, Nr 1, poz. 1395; z dnia 30 sierpnia 2007 r., IV KZ 82/07, OSNwSK 2007, Nr 1, poz. 1944; z dnia 20 listopada 2007 r.; III KZ 110/07, OSNwSK 2007, Nr 1, poz. 2718, a z nowszych – postanowienie SN z dnia 13 listopada 2015 r., III KZ 65/15). Zakaz ten obejmuje więc także i te rozstrzygnięcia, które pozostają w ścisłym związku z wydaniem zarządzenia o przyjęciu lub o odmowie przyjęcia kasacji, wniosku o wznowienie postępowania lub skargi nadzwyczajnej. Chodzi tu o rozstrzygnięcia, które „blokuja” dostęp do nadzwyczajnych środków zaskarżenia (zob. D. Świecki, [w:] Kodeks postępowania karnego. Komentarz do art. 40, Warszawa 2019, teza 17).

Zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego jest niewątpliwie rozstrzygnięciem blokującym możliwość rozpoznania ewentualnej kasacji, a zatem spełnia kryterium „co do kasacji” (zob. m.in. postanowienia SN: z dnia 29 listopada 2007 r., III KZ 110/07, OSNwSK 2007, Nr 1, poz. 2718; z dnia 15 czerwca 2007 r., IV KZ 39/07; z dnia 15 czerwca 2007 r., IV KZ 37/07, OSNwSK 2007, Nr 1, poz. 1345; z dnia 26 lutego 2007 r., IV KZ 12/07, OSNwSK 2007, Nr 1, poz. 535). Nie ma przy tym znaczenia, iż obaj oskarżeni zostali prawomocnie skazani, co pozornie mogłoby wyłączać możliwość złożenia przez stronę kasacji na niekorzyść wobec ograniczenia z art. 523 § 3 k.p.k. Zgodnie bowiem z treścią art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. ograniczenia przewidziane w § 2 i 3 tego przepisu nie dotyczą kasacji wniesionej z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., a nie jest przecież wykluczone, iż – czysto teoretycznie – skarżący właśnie na takim zarzucie oparłby nadzwyczajny środek zaskarżenia.

Powracając do kwestii stwierdzonego z urzędu przez Sąd Najwyższy uchybienia, stwierdzić należało, że zaskarżone zarządzenie zostało wydane przez tę samą sędzię (SSO K.P.), orzekającą w składzie sądu, który wydał wyrok, którego

uzasadnienia dotyczył wniosek pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego (*iudex inhabilis*).

Dlatego na podstawie art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 3 k.p.k. należało postanowić jak na wstępie, nie wdając się w analizę, co do prawidłowości oceny odnoszącej się do uprawnienia B.M. i jego pełnomocnika do złożenia przedmiotowego wniosku.

Z tych względów orzeczono jak na wstępie.

as